

<p style="text-align: center;">Παρασκευάς Κονόρτας Αναπληρωτής Καθηγητής Ιστορία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας</p>	
<p>Διεύθυνση: Τομέας Ιστορίας, Φιλοσοφική Σχολή, 4ος όροφος, Κυψέλη 409, Πανεπιστημιούπολη, 157 84 Αθήνα</p>	
<p>Τηλέφωνο: + 30 210 72 77 676</p>	
<p>Fax:</p>	
<p>E-Mail: pakonort@arch.uoa.gr</p>	

◆ Σπουδές – Ακαδημαϊκή εξέλιξη :

1. Τίτλοι Σπουδών

1968-1974: Βαρβάκειος Πρότυπος Σχολή. Βαθμός Απολυτηρίου 19 7/13.

Προπτυχιακές Σπουδές

1974-1978: Νομική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών. Πτυχιούχος του Νομικού Τμήματος. Βαθμός πτυχίου 8 4/8 (άριστα). Υπότροφος σε όλα τα ενδιάμεσα έτη σπουδών.

Μεταπτυχιακές Σπουδές

α) 1978-1980: Εγγραφή στον 3ο κύκλο Σπουδών της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Paris-X-Nanterre (Γαλλία). Απόκτηση του **DEA Δημοσίου Δικαίου** (Μάρτιος 1980). Θέμα μελέτης (memoire): "Οι διοικητικές αρμοδιότητες του Προέδρου της Δημοκρατίας στην Ελλάδα και στη Γαλλία" (156 σελ.). Διευθυντής Σπουδών: Καθηγητής M.Troper.

β) 1979-1980: Εγγραφή στον 3ο Κύκλο Σπουδών της Ecole des Hautes Etudes en Sciences Sociales (EHESS, Παρίσι). Απόκτηση του **DEA Κοινωνικών Επιστημών της Σύγχρονης ΒΔ Αφρικής και Μέσης Ανατολής** (Ιούνιος 1980). Θέμα μελέτης (memoire) "Οι Μουσουλμάνοι στην Ελλάδα από το 1821 ως το 1912" (104 σελ.). Διευθυντής Σπουδών: A. Porovic, Διευθυντής Ερευνών στο CNRS.

γ) 1979-1980: Εγγραφή στον 3ο Κύκλο Σπουδών του Πανεπιστημίου Paris-I-Panthion-Sorbonne (Τμήμα Πολιτικών, Νομικών, Οικονομικών Επιστημών και

Επιστημών του Ανθρώπου). Απόκτηση του **DEA Ιστορίας και Πολιτισμού του Βυζαντινού και Μεταβυζαντινού κόσμου** (Ιούνιος 1980, mention trds bien). Θέμα μελέτης (memoire) "Οι νομικές και πολιτικές σχέσεις μεταξύ του Ορδοδόξου Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως και της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας (15ος-16ος αι.)" (93 σελ.). Διευθύντρια Σπουδών: Καθηγήτρια H. Ahrweiler.

δ) 1980-1985: Εκπόνηση διδακτορικής διατριβής 3ου Κύκλου στο ίδιο Πανεπιστήμιο και υπό την επίβλεψη της ίδιας Καθηγήτριας. Δημόσια υποστήριξη της διατριβής (902 σελ.) τον Ιούνιο 1985 (mention trds bien avec felicitations du jury). Θέμα: " Οι νομικές και πολιτικές σχέσεις μεταξύ του Ορδοδόξου Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως και της Οθωμανικής Διοίκησης (1453-1600) βάσει ελληνικών και οθωμανικών εγγράφων. Επιτροπή: H.Ahrweiler , I. Beldiceanu-Steinherr, Σπ. Ασδραχάς, J. Phytillis.

ε) 1978-1981: Μαθήματα τουρκικής γλώσσας και οθωμανικής παλαιογραφίας στο Εθνικό Ινστιτούτο Ανατολικών Γλωσσών και Πολιτισμών (INALCO)-Τμήμα Εγγύς και Μέσης Ανατολής και ΒΔ. Αφρικής, του Πανεπιστημίου Paris-III (Παρίσι). Απόκτηση του **Διπλώματος τουρκικής γλώσσας** τον Ιούνιο 1981.

2. Σεμινάρια-μαθήματα

Κατά τη διάρκεια της παραμονής μου στη Γαλλία (1978-1985), παρακολούθησα και συμμετείχα στα ακόλουθα σεμινάρια και μαθήματα (δεν αναφέρονται αυτά που παρακολούθησα στη Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου Paris-X-Nanterre).

α) Στο Πανεπιστήμιο Paris-I-Panthion-Sorbonne:

- Βυζαντινή διπλωματική (H.Ahrweiler).
- Έρευνες στους δεσμούς Πρόνοια, Φέουδο, Iqta' και Timar (H. Ahrweiler).
- Έρευνες Ιστορικής Γεωγραφίας (H. Ahrweiler).

β) Στην EHESS (Τμήματα IV και VI):

- Νεότερη και σύγχρονη ιστορία των Μουσουλμάνων στα Βαλκάνια (A. Popovic).
- Πολιτισμός των Μουσουλμάνων στα Βαλκάνια (A. Popovic).
- Αδρωπογεωγραφία της ΒΔ Αφρικής και της Μέσης Ανατολής.
- Οθωμανική Ιστορία και παλαιογραφία (N. Beldiceanu).
- Οθωμανική παλαιογραφία και διπλωματική (G.Veinstein, J.L. Bacqui-Grammont).
- Οικονομική ιστορία της Τουρκοκρατούμενης Ελλάδας (Σπ. Ασδραχάς, H. Antoniadis-Bibicou).

γ) Στο Εθνικό Ινστιτούτο Ανατολικών Γλωσσών και Πολιτισμών:

- Εισαγωγή στην Ιστορία του Ισλαμικού κόσμου
- Ιστορία και πολιτισμός της Σύγχρονης Τουρκίας (P. Dumont).
- Οθωμανική παλαιογραφία (L. Bazin).
- Οθωμανική και τουρκική λογοτεχνία (G.Dino).

- Προϊσλαμικό Ιράν.

- Ισλαμικό Ιράν.

3. Υποτροφίες Σπουδών και Ερευνών

α) Υπότροφος επί τέσσερα συνεχή έτη (1974-1978) του Πανεπιστημίου Αθηνών .

β) Υπότροφος του Ιδρύματος Ωνάση (1981-1983).

γ) Υπότροφος της Διεύθυνσης Ερευνών του Γαλλικού Υπουργείου Παιδείας μέσω της EHESS (1982 και 1984) για έρευνες στην Τουρκία και την Ελλάδα.

◆ Διδακτικό έργο :

1. **1981-1984:** Assistant associi στο Τμήμα Ιστορίας του Δικαίου της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Paris-X-Nanterre.

2. **Από το 1986:** Σειρά σεμιναρίων και διαλέξεων σε πανεπιστημιακά και ερευνητικά Ιδρύματα κ. ά.

3. **Από το Μάρτιο 1987 έως το Μάιο 1992:** Διδάσκων με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου (ΠΔ 407/1980) στο Τμήμα Ιστορίας του Ιονίου Πανεπιστημίου, καταρχήν (1987-1990) με αποδοχές Λέκτορα και στη συνέχεια (1990-1992) Επίκουρου Καθηγητή.

4. **Οκτ.-Νοεμ. 1990:** Σειρά διδασκαλιών στο πλαίσιο του Προγράμματος Κατάρτισης στην Έρευνα της Ιστορίας του Νέου Ελληνισμού (οργανώθηκαν από το Κέντρο Νεοελληνικών Ερευνών του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών), σχετικά με τις οθωμανικές πηγές και τις οικονομικές συνιστώσες της περιόδου της οθωμανικής κυριαρχίας.

5. **Μάιος 1992-2000:** Επίκουρος Καθηγητής (από το 1998 Αναπληρωτής Καθηγητής) της Ιστορίας των Θεσμών του Νεότερου Ελληνισμού στο Τμήμα Ιστορίας του Ιονίου Πανεπιστημίου (ΤΙΠ). Δίδαξα τα παρακάτω μαθήματα στο πλαίσιο του Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος:

α) "Ιστορία της οθωμανικής κυριαρχίας (15ος-18ος αι.)"

β) "Θεσμοί και οργάνωση του Ελληνισμού μετά τη Άλωση (15ος-18ος αι.)"

γ) "Ιστορία της οθωμανικής κυριαρχίας (19ος-αρχές 20ού αι.)"

δ) "Εισαγωγή στην Ιστορία του Ισλάμ (7ος-14ος αι.)"

ε) "Ιστορία των Τουρκικών λαών ως τον 11ο αι."

στ) "Ιστορία του Μικρασιατικού Ελληνισμού υπό τουρκικές κυριαρχίες (11ος-15ος αι.)",

ζ) "Τουρκική γλώσσα και οθωμανική παλαιογραφία".

6. **1992-2000:** Οργάνωση και διεξαγωγή σεμιναρίων οθωμανικής παλαιογραφίας μεταπτυχιακού επιπέδου για υποψήφιους διδάκτορες του ΤΙΠ.

7. 1993-2000 : Οργάνωση και διεξαγωγή σεμιναρίων στο ΤΙΠΠ υπό το γενικό τίτλο "Ζητήματα ιδεολογίας του Ελληνισμού της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας κατά το 19ο και τις αρχές του 20ού αι."

8. 1993-2000: Μέσω του "Εργαστηρίου Νεότερης Ιστορίας του Ελληνισμού της Ανατολής", το οποίο ίδρυσα και του οποίου προϊστάμην. Καταβλήθηκε προσπάθεια μύησης των προπτυχιακών φοιτητών του ΤΙΠΠ στην ιστορική έρευνα και εξοικειώσής τους με τις πηγές της οθωμανικής περιόδου και με το χώρο της "καθ' ημάς Ανατολής" (βιβλιογραφική ενημέρωση, αρχειοθέτηση, διαλέξεις, εργασίες, οργάνωση ημερίδων, προβολές διαφανειών και ταινιών, εκπαιδευτικές εκδρομές).

9. 1993-1996: Διδασκαλία κατ' ανάθεσιν των μαθημάτων "Τουρκική γλώσσα I, II, III, IV, V, VI και VII" και "Οθωμανική παλαιογραφία" στο Τμήμα Αρχαιονομίας και Βιβλιοθηκονομίας του Ιονίου Πανεπιστημίου (Οι φοιτητές του Τμήματος αυτού διδάσκονται σε συνδιδασκαλία με τους φοιτητές του Τμήματος Ιστορίας και άλλα μαθήματα που διδάσκω στο πλαίσιο του Προγράμματος Σπουδών του ΤΙΠΠ).

10. Οκτ.1993- Φεβ. 1994: Διδάσκων με σύμβαση του ΠΔ 407/1980 στο πλαίσιο του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών Νεότερης Ιστορίας του Ιστορικού-Αρχαιολογικού Τμήματος της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Κρήτης.

11. Φεβ.1995: Προσκεκλημένος Καθηγητής με αυτόνομη διδασκαλία στο πλαίσιο μεταπτυχιακών μαθημάτων (DEA) του Τμήματος Ιστορίας του Δικαίου της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Paris-X-Nanterre.

12. 1996: Διδάσκων με αυτόνομη διδασκαλία στο πλαίσιο του Μεταπτυχιακού Προγράμματος του Τομέα Νεότερης Ιστορίας του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών.

13. Μαρ.-Σεπτ. 1996: Προσκεκλημένος Καθηγητής με αυτόνομη προπτυχιακή διδασκαλία στο Νέο Βουλγαρικό Πανεπιστήμιο (Σόφια).

14. Σεπτ. 1996: Συμμετοχή στα καλοκαιρινά πανεπιστημιακά μαθήματα στο πλαίσιο του Προγράμματος "Προοπτικές γειτονίας στη Νοτιοανατολική Ευρώπη" στο Πανεπιστήμιο της Rennes (Γαλλία).

15.Αυγ. 1998: Συμμετοχή στα καλοκαιρινά πανεπιστημιακά μαθήματα στο πλαίσιο του Προγράμματος "Προοπτικές γειτονίας στη Νοτιοανατολική Ευρώπη" που οργάνωσε το Νέο Βουλγαρικό Πανεπιστήμιο (Σόφια) στη Φιλιππούπολη.

16. Οκτ. 1998 – Δεκ. 2000: Αναπληρωτής Καθηγητής της Ιστορίας των Θεσμών του υπό οθωμανική κυριαρχία Ελληνισμού στο Τμήμα Ιστορίας του Ιονίου Πανεπιστημίου (διδασκαλία, όπως και παραπάνω, υπό στοιχ. 5).

17. 1999: Διδασκαλία στο πλαίσιο του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος Ιστορίας του Ιονίου Πανεπιστημίου με τίτλο «Βαλκανικές κοινωνίες: ιστορία και τεκμηρίωση στα σύγχρονα ζητήματα» με θέμα «Διαδικασίες εθνογένεσης στα Βαλκάνια: η περίπτωση της Θράκης».

18. 1999: Διδασκαλία στο πλαίσιο του Μεταπτυχιακού Προγράμματος του Τμήματος Ιστορίας του Ιονίου Πανεπιστημίου με τίτλο «Ιστορία της πόλης και της κτιριοδομίας μετά το 16ο αιώνα» με θέμα «Ιστορία και δομές της οθωμανικής πόλης».

19. Απρ. 1999: Οργάνωση (σε συνεργασία με τον Επίκουρο Καθηγητή του ΤΠΠ Κο Ευάγγελο Πρόντζα) σεμιναρίου με θέμα : Τα Βαλκάνια μεταξύ Δύσης και Ανατολής: ιδέες και πραγματικότητες".

20. Νοεμ. – Δεκ. 1999: Διδασκαλία στο πλαίσιο του Προγράμματος του Τμήματος Ιστορίας του Ιονίου Πανεπιστημίου «Επιμόρφωση Καθηγητών Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης» με θέμα «Εισαγωγή στην Ιστορία της περιόδου της οθωμανικής κυριαρχίας».

21. Ιαν. – Μάιος 2000: προσκεκλημένος Καθηγητής με αυτόνομη προπτυχιακή διδασκαλία στο Πανεπιστήμιο Κύπρου (Τμήμα Τουρκικών Σπουδών).

22. Φεβ.- Μαρτ. 2001: Προσκεκλημένος Καθηγητής στο Centre d' Etudes de l' Inde et de l' Asie du Sud της Ecole des Hautes Etudes en Sciences sociales (Παρίσι). Έδωσα τέσσερις διαλέξεις όσον αφορά τη μουσουλμανική μειονότητα της Δυτικής Θράκης:

- Evolution de la composition ethnique et mouvements des populations musulmanes vers et de la Thrace Occidentale en fonction de la conjoncture économique, sociale et politico-militaire (de 1850 à nos jours).
- Courents idéologiques au sein de la communauté musulmane de la Thrace Occidentale et particularismes religieux, locaux, ethniques et nationaux (de 1850 à nos jours).
- La presse d' expression turque de la communauté musulmane de la Thrace Occidentale (ca 1920 – 1990).
- L' evolution de l' éducation de la minorité musulmane de la Thrace Occidentale (1920 à nos jours): de l' isolement à des tentatives d' intégration au sein de la société hellénique.

23. 2001: Εκλογή μου στο γνωστικό αντικείμενο «Τουρκολογία» στο Τμήμα Βαλκανικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Μακεδονίας, στη βαθμίδα του Αναπληρωτή Καθηγητή. Δεν αποδέχθηκα το διορισμό μου για προσωπικούς λόγους.

24. Από το Δεκ. 2001: Αναπληρωτής Καθηγητής της Ιστορίας των Θεσμών του υπό οθωμανική κυριαρχία Ελληνισμού στο Τμήμα Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας (στο εξής ΙΑΚΑ: διδασκαλία, όπως και παραπάνω, υπό στοιχ. 5).

25. 2006 (χειμ. εξάμηνο) Προσκεκλημένος Καθηγητής με αυτόνομη προπτυχιακή διδασκαλία στο Πανεπιστήμιο Κύπρου (Τμήμα Τουρκικών Σπουδών).

26. Από το 2006: Αναπληρωτής Καθηγητής της Ιστορίας της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (εφεξής ΕΚΠΑ διδασκαλία των μαθημάτων "Ιστορία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας (14ος-18ος αι)", " Ιστορία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας και του πρώιμου τουρκικού κράτους (19ος αι-1946", Εισαγωγή στην Ιστορία του Ισλάμ", "Ιστορία των τουρκικών λαών", καθώς και διεξαγωγή προπτυχιακών και μεταπτυχιακών σεμιναρίων κάθε χρόνο).

27. 2009 (χειμ. εξάμηνο) Προσκεκλημένος Καθηγητής με αυτόνομη προπτυχιακή διδασκαλία στο Πανεπιστήμιο Κύπρου (Τμήμα Τουρκικών Σπουδών).

28. 2009 (χειμ. εξάμηνο) Διδασκαλία ως προσκεκλημένος Καθηγητής στο Τμήμα Ιστορίας του Νέου Βουλγαρικού Πανεπιστημίου (Σόφια).

29. 2011 (χειμ. εξάμηνο) Προσκεκλημένος Καθηγητής στο Centre d' Etudes de l' Inde et de l' Asie du Sud της Ecole des Hautes Etudes en Sciences sociales (Παρίσι). Έδωσα τέσσερις διαλέξεις όσον αφορά τη μουσουλμανική μειονότητα της Δυτικής Θράκης και την έννοια της ταυτότητας του Ρωμιού (οθ. Rûm) κατά την οθωμανική περίοδο.

30. Από το 2010 ανά διετία περίπου έδωσα σειρά διαλέξεων στο πλαίσιο του Προγράμματος Erasmus στο Πανεπιστήμιο της Σόφιας και στην Βουλγαρική Ακαδημία Επιστημών.

Επίβλεψη πτυχιακών και μεταπτυχιακών εργασιών και διδακτορικών διατριβών

31. Από το 1992 μέχρι σήμερα επόπτης (ως κύριος επιβλέπων Καθηγητής) της εκπόνησης εννέα διδακτορικών διατριβών ισραήλινων υποψηφίων διδασκόντων του ΤΠΠ και του ΙΑΚΑ και συμμετοχή σε τριμελείς συμβουλευτικές επιτροπές αριθμού υποψηφίων διδασκόντων και μεταπτυχιακών φοιτητών, τόσο του ΤΠΠ, του ΙΑΚΑ του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης και του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του ΕΚΠΑ, όσο και των Τμημάτων Ιστορίας και Αρχαιολογίας των Πανεπιστημίων Κρήτης, καθώς και του Πανεπιστημίου Αιγαίου. Μέχρι σήμερα έχουν υποστηριχθεί και βαθμολογηθεί με "άριστα" δύο διδακτορικές διατριβές στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του ΕΚΠΑ. Ακόμη εποπτεία και επιτυχής υποστήριξη μεγάλου αριθμού διπλωματικών εργασιών για την απόκτηση του ΜΔΕ στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του ΕΚΠΑ και του πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας.

32. Από το 1995 ως το 2006, επόπτης μεγάλου αριθμού πτυχιακών εργασιών φοιτητών του ΤΠΠ και του ΙΑΚΑ, αλλά και του Τμήματος Ξένων Γλωσσών, Μετάφρασης και Διερμηνείας του ΠΠ.

33. 1998 – 2000: Εποπτεία τριάντα επτά μεταπτυχιακών (στα μαθήματα που δίδαξα) και τεσσάρων διπλωματικών εργασιών στο πλαίσιο των Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων Σπουδών του Τμήματος Ιστορίας του Ιονίου Πανεπιστημίου με τίτλο «Βαλκανικές Κοινωνίες: Ιστορία και Τεκμηρίωση στα σύγχρονα ζητήματα» και «Ιστορία της Πόλης και της Κτιριοδομίας μετά το 16ο αιώνα».

Εκπαιδευτικές εκδρομές και περιηγήσεις

Πολλές εκδρομές φοιτητών των πανεπιστημιακών Τμημάτων στα οποία υπηρέτησα, στην Ελλάδα, Τουρκία και Νοτιοανατολική Ευρώπη με στόχο την εξοικείωση των διδασκομένων με τον χώρο, τους ανθρώπους και τα μνημεία που σχετίζονται με την οθωμανική ιστορία, καθώς και την ιστορία του ελληνισμού κατά την οθωμανική περίοδο.

♦ Έρευνα :

1. Από το 1980: Έρευνες που αναφέρονται στη δεσμική συγκρότηση του Οθωμανικού Κράτους σε σχέση με τον υπό οθωμανική κυριαρχία (15ος-αρχές 20ού αι.), με ιδιαίτερο βάρος στην Ορθόδοξη Εκκλησία. Η έρευνα, που διεξήχθη καταρχήν ως ατομική έρευνα, επεκτείνεται και σε ζητήματα ιδεολογικών ζυμώσεων που οδήγησαν σταδιακά από την οικουμενική ιδεολογία στην εμφάνιση και επικράτηση του εθνικισμού, σε συνδυασμό με τις οικονομικές και κοινωνικές εξελίξεις που γνώρισε η οθωμανική κοινωνία στο σύνολό της και, σε αυτό το πλαίσιο, ο Ελληνισμός, αλλά και άλλοι Βαλκανικοί λαοί. Καρπός των παραπάνω ερευνών είναι η διδακτορική μου διατριβή, αριθμός δημοσιευμάτων και ανακοινώσεων σε επιστημονικά συνέδρια και συμπόσια στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Ως αποτέλεσμα της ερευνητικής

μου ενασχόλησης με το παραπάνω αντικείμενο, ανέλαβα την συγγραφή του κεφαλαίου "Η δεσμική συγκρότηση του Ελληνισμού κατά τους πρώτους αιώνες που ακολουθούν την Άλωση" στο πλαίσιο ερευνητικού Προγράμματος της EHESS, με τίτλο "Ginđse de l' Itat", του οποίου προϊστάται η Καθηγήτρια Η. Atoniadis-Bibicou. Από το 1996, οι παραπάνω έρευνες υποστηρίχθηκαν από το Ερευνητικό Πρόγραμμα ΠΕΝΕΔ με τίτλο "Από το Γένος στο Έθνος", το οποίο, αφού κατόρθωσε ο ίδιος, εγκρίθηκε από τη ΓΓΕΤ και έληξε τον Αύγουστο του 1998. Αποτέλεσμα αυτού του σταδίου των ερευνών μου -και στο πλαίσιο του Προγράμματος αυτού- είναι η μελέτη μου με τίτλο *Οθωμανικές θεωρήσεις για το Οικουμενικό Πατριαρχείο*.

2. Από το 1980: Έρευνες σχετικές με την ιστορία και τον πολιτισμό των Μουσουλμάνων στην Ελλάδα

α) Από το 1982: Έρευνες για το μουσουλμανικό τουρκόφωνο τύπο και για τα ισλαμικά μνημεία στον ελλαδικό χώρο (ατομική έρευνα, αλλά και σε συνεργασία με την EHESS) που κατέληξαν σε αριθμό δημοσιευμάτων, καθώς και σε ανακοινώσεις σε συνέδρια.

β) 1984: Συμμετοχή στην εκπόνηση ενός "Atlas raisonné du monde musulman contemporain" υπό τη αιγίδα του Centre des Hautes Etudes sur l'Afrique et l'Asie Modernes της Fondation Nationale des Sciences Politiques (Παρίσι) με αντικείμενο τους Μουσουλμάνους της Ελλάδας.

3. Από το 1987: Έρευνες σχετικές με την οικονομική ιστορία του Ελλαδικού χώρου κατά την περίοδο της οθωμανικής κυριαρχίας (15ος-19ος αι.), τις οποίες διεξήγα ως Ερευνητής Δ βαθμίδας στο Κέντρο Νεοελληνικών Ερευνών του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών στο πλαίσιο του Προγράμματος "Μηχανισμοί αγροτικής οικονομίας στον Ελλαδικό χώρο".

4. Από το 1996 (και ως συνέχεια των ερευνητικών ενασχολήσεων υπό στοιχεία Δ. 1. και Δ. 2.): **Έρευνες σχετικές με τη διαδικασία εθνογένεσης και τα ιδεολογικά ρεύματα στα Βαλκάνια με ιδιαίτερη έμφαση στην ελληνική, βουλγαρική και τουρκική περίπτωση (τέλη 18ου-αρχές 20ού αιώνα)**. Λόγω της ερευνητικής μου ενασχόλησης με το παραπάνω αντικείμενο, ανέλαβα ως εξωτερικός συνεργάτης του Κέντρου Νεοελληνικών Ερευνών του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών στο πλαίσιο του Ερευνητικού Προγράμματος "Θρακικός Ηλεκτρονικός Θησαυρός-ΕΠΕΤ II, Υποπρόγραμμα Ι/ΕΚΒΑΝ Π30", την κατάρτιση βάσεων δεδομένων σχετικών με τη διοικητική και εκκλησιαστική οργάνωση του ευρύτερου θρακικού χώρου, καθώς και ζητημάτων που άπτονται της παιδείας και της κοινωνικής οργάνωσης των εθνοτήτων της περιοχής κατά την περίοδο 1850-1922 και συνέβαλα με κείμενα και χάρτες στην εκπόνηση ενός CD-ROM, όσον αφορά τη νεότερη ιστορία της Θράκης κατά τη περίοδο 1850-1922.

◆ Επιστημονικά Συνέδρια και Συμπόσια :

Από το 1983 μέχρι σήμερα, συμμετοχή σε μεγάλο αριθμό διεθνών συνεδρίων με εισήγηση στην Ελλάδα και το εξωτερικό, καθώς και πολλές διαλέξεις σε πανεπιστήμια, πολιτιστικές εταιρείες, πολιτιστικά κέντρα δήμων και ερευνητικά κέντρα στην Ελλάδα και το εξωτερικό

◆ Πρωτότυπα Επιστημονικά Δημοσιεύματα :

- 1. 1985:** "La presse d'expression turque des musulmans de Grèce pendant la période post-ottomane", στο *Turcica* (Παρίσι), 17 (1985), σελ. 245-278.
- 2. 1985:** "Les rapports juridiques entre le Patriarcat de Constantinople et l'Empire ottoman 1453-1600: problèmes d'approche", στο *Questions et débats sur l'Europe Centrale et Orientale* (Παρίσι), 4 (1985), σελ. 149-188.
- 3. 1985:** "Η οθωμανική οικονομική κρίση του τέλους του 16ου αιώνα και το Οικουμενικό Πατριαρχείο", στο *Τα Ιστορικά* (Αθήνα), 3 (1985), σελ. 45-76.
- 4. 1986:** "Les contributions ecclésiastiques *Patriarchikō zōteia* et *Basilikon charatzion*: contribution à l'histoire économique du Patriarcat Oecuménique aux XVe et XVIe siècles", στο CENTRE DES RECHERCHES NEOHELLENIQUES/FONDATION NATIONALE DE LA RECHERCHE SCIENTIFIQUE (εκδ.), *Actes du IIe Colloque international d'histoire: Economies méditerranéennes, Equilibres et Intercommunications, XIIIe-XIXe siècles*, Αθήνα, 1986, τομ.ΙΙΙ, σελ. 217-255).
- 5. 1987:** "Orthodox and Muslim Coexistence in the Ottoman Empire. An Example in the 15th and 16th Centuries: the Relationship Between the Orthodox Post-Byzantine *Archontes* and the Muslim-Ottoman Administration", στο THE ROYAL ACADEMY FOR ISLAMIC CIVILIZATION RESEARCH-AL ALBAIT FOUNDATION (εκδ.), *Model of Historical Coexistence Between Muslims and Christians and its Future Prospects. Proceedings of the 4th Muslim-Christian Consultation. Research Papers and Debates*, Αμμάν, 1987, σελ. 77-90 .
- 6. 1988:** "Η εξέλιξη των 'εκκλησιαστικών' βερατίων και το 'Προνομιακό Ζήτημα'. Η περίπτωση του νόμου βερατίου του Μητροπολίτη Λαρίσης Λεοντίου (1604)", στο *Τα Ιστορικά* (Αθήνα), 9 (1988), σελ. 259-286.
- 7. 1990:** "Considérations otomanes au sujet du statut du Patriarcat Orthodoxe de Constantinople (XVe-XVIe siècles)", στο ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΣΠΟΥΔΩΝ ΝΟΤΙΟΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ (εκδ.), *ΣΤ Διεθνές Συνέδριο Σπουδών Νοτιοανατολικής Ευρώπης. Ελληνικές ανακοινώσεις*, Αθήνα, 1990, σελ. 213-226 .
- 8. 1995:** "Σύντομο σχέδιασμα της συγγραφής μίας ιστορίας του Οικουμενικού Πατριαρχείου από την Άλωση ως τις αρχές του 20ού αιώνα, με αφορμή τη μελέτη του G. Hering 'Οικουμενικό Πατριαρχείο και Ευρωπαϊκή πολιτική 1620-1638'", στο *Σύγχρονα Θέματα* (Αθήνα), 18/56 (Ιούλ.-Σεπτ. 1995), σελ. 75-86.
- 9. 1996 – 1999:** Αριθμός λημμάτων σχετικών με τη διοικητική και εκκλησιαστική οργάνωση, καθώς και με την κοινωνική συγκρότηση του θρακικού χώρου κατά την περίοδο 1850-1922, όπως και συμβολή στη σύνδεση ενός CD – ROM (εκδ. 1999) για τη Θράκη, στο πλαίσιο του *Προγράμματος Θρακικός Ηλεκτρονικός Θησαυρός*. Υπάρχουν στην ηλεκτρονική διεύθυνση <http://www.xanthi.ilsp.gr/thraki/history>. Μέρος του υλικού αυτού που αφορά στη Δυτική Θράκη με επεξεργασία των δημογραφικών κυρίως στοιχείων βασισμένων σε πληροφορίες των σαλναμέδων και των βουλγαρικών και ελληνικών καταγραφών του πληθυσμού και του οικιστικού πλέγματος της περιοχής, πρόκειται να εκδοθεί σύντομα με τη μορφή εκτεταμένου άρθρου.

10. 1998: *Οθωμανικές θεωρήσεις για το Οικουμενικό Πατριαρχείο: τα βεράτια προς τους προκαθημένους της Μεγάλης Εκκλησίας (17ος-αρχές 20ού αιώνα)*, Αθήνα, Αλεξάνδρεια, 1998, 563 σελ.
11. 1999: "From *Ta'ife* to *Millet*: Ottoman Terms for the Ottoman Greek-Orthodox Community", στο D. GONDICAS-CH. ISSAWI (εκδ.), *Ottoman Greeks in the Age of Nationalism: Politics, Economy and Society in the Nineteenth Century*, Πρίνστον, Darwin Press, 1999, σελ. 169-179 .
12. 1999: «Istanbul Rum - Ortodoks Patrikhanesi ile Osmanli yfnetiminin birlikte yasami (1453 – 1923)» [Η συνύπαρξη του Ορθοδόξου Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως με την Οθωμανική Διοίκηση (1453 – 1923)], στο *Idea Politika* (Κωνσταντινούπολη) 4 (Σεπτ. – Νοεμ. 1999), σελ. 64 – 72.
13. 1999: Συμβολή στην έκδοση ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ (εκδ.), Επιχειρησιακό πλαίσιο εκπαίδευσης και αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης – Προγράμματα κινητικότητας – Κινητικότητα μαθητών (Δράση 2.4), *Ισλαμικά μνημεία Ανατολικής, Κεντρικής Μακεδονίας και Θεσσαλίας. Μικρός οδηγός*, α. τ., 1999.
14. 2000: «Ο Θεός, ο Σουλτάνος και ο Πατριάρχης», στο *Ιστορικά* [ένθετο της εφημερίδας *Ελευθεροτυπία* (Αθήνα), 32 (25 Μαΐου 2000. Θέμα: «Η Άλωση της Πόλης»)], σελ. 42 – 46.
15. 2000: «Από τα μιλλέτ στα έθνη: Διαμόρφωση συλλογικών ταυτοτήτων στη Θράκη (19^{ος} - αρχές 20ού αιώνα)», στο Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών (εκδ.), *Θράκη. Ιστορικές και γεωγραφικές προσεγγίσεις*, Αθήνα 2000, σσ. 169-190.
16. 2002: «Ορθόδοξοι Ιεράρχες στην υπηρεσία της Υψηλής Πύλης», στο ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΕΛΕΤΩΝ ΤΗΣ ΚΑΘ' ΗΜΑΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ (εκδ.), *Πρακτικά Επιστημονικής Ημερίδας «Ρωμιοί στην υπηρεσία της Υψηλής Πύλης»*, Αθήνα 2002, σελ. 103 – 134.
17. 2003: «Κωνσταντινούπολη και Μικρά Ασία 1833-1876», στο ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ (εκδ.), *Ιστορία του Νέου Ελληνισμού 1770-2000* (τόμος 4: *Το Ελληνικό κράτος, 1833-1871 – Η εθνική εστία και ο Ελληνισμός της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας*), σελ. 343-360.
18. 2003: «Η Οθωμανική Αυτοκρατορία: Έλληνες, Οθωμανοί και εθνικά κινήματα 1876-1908», στο ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ (εκδ.), *Ιστορία του Νέου Ελληνισμού 1770-2000* (τόμος 5: *Τα χρόνια της σταθερότητας 1871-1909 – Η οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη του Ελληνισμού*), σελ. 343-364.
19. 2007: «Οικονομικές σχέσεις ανάμεσα στο Οικουμενικό Πατριαρχείο και την οθωμανική διοίκηση», στο Αδελφότης οφικιαίων του Οικουμενικού Πατριαρχείου Παναγία η Παμμακάριστος (εκδ.), *Επιστημονική ημερίδα «Το Οικουμενικό Πατριαρχείο και η οικονομία του Γένους»*. *Εισηγήσεις*, Αθήνα 2007, σσ. 79-113
20. 2007: «Relations financières entre le Patriarcat Orthodoxe de Constantinople et la Sublime Porte (1453 - fin du XVIe siècle)», στο Centre d'Etudes Byzantines, Nio-helliniques et Sud-Est Europeennes/École des Hautes Etudes en sciences Sociales (εκδ.), *Le Patriarcat Oecumonique de Constantinople aux XIVe – XVIe siècles: rupture et continuité. Actes du colloque international*, Rome, 5-6-7 Dicembre 2005 [Dossiers Byzantins 7], Παρίσι 2007, σσ.299-318.

21. 2010: «Nationalisms vs Millets: Building Collective Identities in Ottoman Thrace», στο Diamantouros, N. - Dragonas Thalia - Keyder, H, (επιμ.), *Spatial Conceptions of the Nation. Modernizing Geographies in Greece and Turkey.*, London - New York 2010, σσ. 161-180. [ο τόμος εκδόθηκε και στα ελληνικά στην Αθήνα και στα τουρκικά στην Κωνσταντινούπολη].

22. 2011: «Romanitis et hellunismes ottomans: approches terminologiques», στο Andreas Helmis – Nathalie Kalnoky - Soazik Kerneis (επιμ.), *Vertiges du droit. Milanges franco-helliniques ũ la mmoire de Jacques Phytillis*, Παρίσι 2011, σσ. 269-288,

23. 2013: «Nationalist Infiltrations in Ottoman Thrace, ca. 1870-1912: The Case of the Kaza of Gumuljina», στο B. Fortna – St. Katsikas – D. Kamouzis – P. Konortas (επιμ.), *State Nationalisms in the Ottoman Empire, Greece and Turkey. Orthodox and Muslims, 1830-1945*, Λονδίνο –Νέα Υόρκη 2013, σσ. 73-100.

24. 2013: B. Fortna – St. Katsikas – D. Kamouzis – P. Konortas (επιμ.), *State Nationalisms in the Ottoman Empire, Greece and Turkey. Orthodox and Muslims, 1830-1945*, Λονδίνο –Νέα Υόρκη 2013.

25. 2018: «Από τον «Ιστορικό Συμβιβασμό» στην «Εγκάρδια Συνεννόηση»: πολιτικές συγκλίσεις ανάμεσα στο Ορθόδοξο Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως και την οθωμανική διοίκηση (μέσα 15^{ου} –τέλη 16^{ου} αι.)», στο Τζ. Ακτάρ –Ν. Ουζούνογλου – Αιμιλία Ξανθοπούλου (επιμ.), *Το Οικουμενικό Πατριαρχείο. Ιστορικές –Πολιτικές – Θρησκευτικές –Νομικές Μελέτες*, Αθήνα 2018, σσ. 73-105. [ο τόμος εκδόθηκε στην Κωνσταντινούπολη και στα τουρκικά].

26. "La minoriti musulmane de Grđce", υπό έκδοση.

27. "Les musulmans de Grđce", υπό έκδοση στο συλλογικό έργο *Atlas raisonn du monde musulman contemporain* που θα εκδοθεί στο Παρίσι από το Centre des Hautes Itudes sur l’Afrique et l’Asie Modernes/ Fondation Nationale des Sciences Politiques.

28. «Osmanli Imparatorlugunda En ást Dózey Ruhban sinifinin ve fozellikle Patrigin Konumu ózerine bazi hipotezler» [Μερικές υποθέσεις για τη θέση του Ανώτατου Κλήρου στην Οθωμανική Αυτοκρατορία και ιδιαίτερα του Πατριάρχη], υπό έκδοση στο *Ορθοδοξία* (Κωνσταντινούπολη).

♦ **Μελέτες που δεν έχουν εκδοθεί :**

1. *Les relations juridiques et politiques entre le Patriarcat Orthodoxe de Constantinople et l’Administration ottomane de 1453 ũ 1600, d’aprds les documents grecs et ottomans*, Παρίσι, Πανεπιστήμιο Paris-I-Panthion-Sorbonne, 1985, δακτυλ., 902 σελ.

2. *Les musulmans de Grđce de 1821 ũ 1912*, Παρίσι, Icole des Hautes Itudes en Sciences Sociales, 1980, δακτυλ., 104 σελ.

3. *Les relations juridiques entre le Patriarcat Orthodoxe de Constantinople et l’Empire ottoman*, Παρίσι, Πανεπιστήμιο Paris-I-Panthion-Sorbonne, 1980, δακτυλ., 93 σελ. [δεν κατατίθεται προς κρίση]

4. *Les compétences administratives du Président de la République en France et en Grèce*, Παρίσι, Πανεπιστήμιο Paris-X-Nanterre, δακτυλ., 156 σελ.

Z. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

1. 1995-1996: Εκπόνηση και υποβολή πρότασης για ένα πρόγραμμα Tempus-Phare με αντικείμενο "Αναδόμηση της διδασκαλίας της Νεότερης Βαλκανικής Ιστορίας με σύγχρονη διδασκαλία βαλκανικών γλωσσών". Στο Πρόγραμμα, το οποίο υποβλήθηκε από το ΙΠ με τη συνεργασία και της EHESS (Παρίσι) και του Νέου Βουλγαρικού Πανεπιστημίου (Σόφια), δεν εγκρίθηκε τελικά από την αρμόδια Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

2. Από το 1995: Εκπόνηση και υποβολή πρότασης Ερευνητικού Προγράμματος ΠΕΝΕΔ με τίτλο "Από το *Γένος* στο *Έθνος*: Η Κωνσταντινούπολη ως κέντρο των *Ρωμιών* της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας". Το Πρόγραμμα, του οποίου ήμουν Επιστημονικός Υπεύθυνος και στο οποίο συνεργάστηκαν ακόμη τρεις ερευνήτριες, εγκρίθηκε από τη ΓΓΕΤ, ξεκίνησε τη λειτουργία του τον Απρίλιο του 1996 και έληξε τον Αύγουστο του 1998.

3. Από το 1996: Εκπόνηση -σε συνεργασία με την Επίκουρο Καθηγήτρια του Τμήματος Ξένων Γλωσσών, Μετάφρασης και Διερμηνείας του ΙΠ Κα Μαρία Τσούτσουρα- πρότασης του ΙΠ για την έγκριση Προγράμματος ΕΠΕΑΕΚ με αντικείμενο την ίδρυση και λειτουργία Γραφείου Διασύνδεσης του ΙΠ. Μετά από την έγκριση του Προγράμματος (άρχισε να λειτουργεί τον Ιούλιο του 1997) ορίσθηκα Αναπληρωτής Επιστημονικός Υπεύθυνος με συγκεκριμένες αρμοδιότητες για την επίτευξη των στόχων του. Από το Μάιο του 2000, ανέλαβα Επιστημονικός Υπεύθυνος του Προγράμματος, το οποίο λήγει (Β' ΚΠΣ) τον Αύγουστο του 2000.

4. Από το 1996 έως το 1999: Συμμετοχή ως εξωτερικός συνεργάτης του ΚΝΕ/ΕΙΕ στο Πρόγραμμα "Θρακικός Ηλεκτρονικός Θησαυρός" ΕΠΕΤ II

5. Από το 1998 έως το 1999: Συμμετοχή (με διδασκαλία, εποπτεία μεταπτυχιακών και διπλωματικών εργασιών, σχεδιασμό εκπαιδευτικού υλικού και αξιολόγηση του Προγράμματος Σπουδών) στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Ιστορίας του Ιονίου Πανεπιστημίου με τίτλο «Βαλκανικές κοινωνίες: ιστορία και τεκμηρίωση στα σύγχρονα ζητήματα» που υποστηρίζεται από το ΕΠΕΑΕΚ/Β' ΚΠΣ.

6. Από το 1998 έως το 1999: Συμμετοχή (με διδασκαλία και εποπτεία μεταπτυχιακών εργασιών) στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Ιστορίας του Ιονίου Πανεπιστημίου με τίτλο «Ιστορία της πόλης και της κτιριοδομίας μετά το 16ο αιώνα» που υποστηρίζεται από το ΕΠΕΑΕΚ/Β' ΚΠΣ.

7. Οκτ. 1998 – 1999: Συμμετοχή στο Πρόγραμμα Κινητικότητας Μαθητών (Δράση 2.4. του ΕΠΕΑΕΚ) με τίτλο «Ισλαμικά Μνημεία Ανατολικής, Κεντρικής Μακεδονίας και Θεσσαλίας», στο οποίο συνεργάστηκαν το 7ο Γυμνάσιο Ηρακλείου Κρήτης και το Ενιαίο Λύκειο Γλαύκης Νομού Ξάνθης. Η συμμετοχή μου στο Πρόγραμμα συνίστατο στην κατάρτιση μίας βάσης βιβλιογραφικών δεδομένων για τα ισλαμικά μνημεία των παραπάνω περιοχών, καθώς και των δελτίων καταγραφής που χρησιμοποιήθηκαν από τους μαθητές για κάθε τύπο

μνημείου, στην καθοδήγησή των τελευταίων ως προς τον τρόπο συλλογής και καταγραφής των στοιχείων και σε διαλέξεις όσον αφορά τον ισλαμικό πολιτισμό, την οθωμανική κοινωνία και τη μεθολογία της ιστορικής επιστήμης.

8. Απρ. 2002 και εξής: Συμμετοχή στο Πρόγραμμα «Εκπαίδευση μουσουλμανοπαίδων 2002-2004» ως υπεύθυνος για τη συγγραφή νέων εγχειριδίων Ιστορίας για την Α και τη Β τάξη του Γυμνασίου. Εκτός από το συντονισμό και την επιμέλεια της ύλης των δύο εγχειριδίων, έχω συγγράψει και δύο κεφάλαια στο εγχειρίδιο της Β Γυμνασίου που αφορούν στην ιστορία του υπό οθωμανική κυριαρχία Ελληνισμού. Στο πλαίσιο του προγράμματος οργανώθηκαν και επιμορφώσεις των φιλολόγων της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στην Ξάνθη και την Κομοτηνή. Παράλληλα, είμαι υπεύθυνος για την κατάρτιση ιστορικού ορολογικού λεξικού σε ηλεκτρονική μορφή στο πλαίσιο του Προγράμματος και σε συνεργασία με το Ινστιτούτο Επεξεργασίας του Λόγου.

9. 2008-2010: Επιστημονικός υπεύθυνος του Προγράμματος «Έλληνες στην Οθωμανική Αυτοκρατορία και Τουρκία και Μουσουλμάνοι στην Ελλάδα, 1830-1940)», το οποίο οδήγησε στην έκδοση του δημοσιεύματος υπό στοιχ. 24

10. 2018-2021: Επιστημονικός υπεύθυνος του Προγράμματος «Οθωμανικές οηγές για την Ελληνική Επανάσταση».

◆ Άλλες δραστηριότητες :

1. Από το 1986: Σειρές ραδιοφωνικών εκπομπών στο 1ο Πρόγραμμα της ΕΡΑ με θέματα: "Το Οικουμενικό Πατριαρχείο και το Οθωμανικό Κράτος", "Ο Πατριαρχικός Οίκος και Ναός", "Ο Πόντος και ο Ποντιακός Ελληνισμός", "Η Εκκλησία Αλεξανδρείας", "Η Ορθόδοξη Εκκλησία της Κύπρου".

2. 1988: Δύο ιστορικές ραδιοφωνικές εκπομπές στο 3ο Πρόγραμμα της ΕΡΑ με θέμα "Οι μουσουλμάνοι στην Ελλάδα μετά το 1821".

3. 1988: Συμμετοχή στην ιστορική τηλεοπτική εκπομπή-αφιέρωμα στην Άλωση, της ΕΡΤ 2, με τους Καθηγητές Ν. Σβορώνο και Β. Σφυρόερα.

4. 1989: Συμμετοχή στη σειρά τηλεοπτικών ιστορικών εκπομπών-αφιερωμάτων της ΕΡΤ 2 στη Λυκία, με θέμα "Η τουρκοκρατούμενη Λυκία".

5. Από το 1993: Ίδρυση και διεύθυνση του "Ιστορικού Εργαστηρίου" στην πολιτιστική Εταιρεία "Πανόραμα" στην Αθήνα, σκοπός του οποίου είναι να μυήσει ένα ευρύτερο κοινό στην ιστορική έρευνα.

6. 1993-1994: Συμβολή στην κατάρτιση του *Ελληνοτουρκικού Λεξικού*, Αθήνα, Ροδαμός, 1994.

7. Από το 2000: Συμμετοχή σε εξεταστικές επιτροπές του ΙΚΥ για την παροχή υποτροφιών στα γνωστικά αντικείμενα «Τουρκολογία» και «Βαλκανική Ιστορία» και επίβλεψη σπουδών υποτρόφων.

8. 2001. Διορισμός από το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας της Γαλλίας ως μέλους της Επιτροπής για θέσεις στην Ecole française d' Athènes για το ακαδ. έτος 2001-2002.

9. 2002. Μέλος της «Επιτροπής Εμπειρογνομώνων για τη συνεργασία με την Τουρκία» όσον αφορά τα σχολικά εγχειρίδια, κατόπιν διορισμού από τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

10. 2004. Συμμετοχή στο εργαστήριο (workshop) που οργάνωσε με τη συμμετοχή Πανεπιστημιακών από την Ελλάδα και την Τουρκία και υπό την αιγίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης με θέμα «The future of Greek-Turkish civic dialogue» η μη κυβερνητική οργάνωση Sivil toplum Gelistirme Programi (Κωνσταντινούπολη, 18-21 Ιουνίου 2004). Συμμετείχα στην ομάδα που κατάρτισε προτάσεις για τα σχολικά εγχειρίδια, ιδίως της ιστορίας.

◆ **Ξένες Γλώσσες :**

Γνωρίζω άριστα αγγλικά, γαλλικά και τουρκικά αρκετά καλά βουλγαρικά και μέτρια γερμανικά.

◆ **Στρατιωτικές υποχρεώσεις :**

Εκπλήρωσα τις στρατιωτικές μου υποχρεώσεις τον Οκτώβριο του 1986.